

tíðindablaðið sosialurin

Blaðfólk:
Hegni Djurhuus
Ábyrgdarblaðstjóri: Randi Jacobsen
Jan Müller Tórfinn Smith

Útgevri:
P/f Sosialurin
Fyrirskastjóri:
Krisjan Dahl
Ljósmyndari:
Kálmur Lindenskov
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Telefon:
118 20
Telefax:
147 20
Bústaður:
Argjavegur 26
Argir
Postadressa:
Postamoga 76
110 Tórshavn

oddagrein

Princippmál

I UPPGJÖRDARI sjálvrættvísu spyr blaðstjórin á 14. September í leiðaranum herfyri, hvør munur er á tjóðveldisflokkinum og javnaðarflokkinum í Namibia-málinum. Ótrúligt sum hesin politiski blaðstjórin veit litið.

I UPPLEGGI javnaðarflokksins undir uttanríkismálum er beinleiðis krav um boykott av Suðurafríka og Namibia. I uppleggi tjóðveldisflokksins stendur einans, at málið skal »loysast«. Meðan hetta er eitt princippmál og ein samvitskuspurningur hjá javnaðarflokkinum, so er tað fyrri tjóðveldisflokkinn eitt mál, sum skal loysast og enná saman við Óla Breckmann og fólkaflokkinum. Men V. sær ongan mun. Tjóðveldisflokkurin var so forgapaður í fólkaflokkinum, at hann als ikki tordi at taka boykott við í uppleggi av ótta fyrri at verða vrakaður av stavnemanninum og flokki hansara. Tosaði nakar um vingluskøltar!

VIDARI sigur V. sum eitt ekkó frá Hergeiri Nielsen fyrr í vikuni, at málið verður brúkt politiskt. Sitat: »Vit tjóðveldisfólk halda, at tey svørtu, sum liða undir andstýggiligu illgerðum hvíta minnilutans í Suðurafríka, hava betur uppiborið enn at verða brúkt politiskt í Sosialinum upp til triggjar ferðir um vikuna«. Til hetta er at siga, at tað er beint óvugt. Ynskir javnaðarflokkurin at brúka málið politiskt, og var Atli Dam ein hevndarhugaður taktikari heldur enn ein ábyrgdarfullur leiðari, so hevði hann ikki í forhönd lovað Jonathan Motzfeldt og Uffe Elleman-Jensen, at málið skuldi loysast. So varð samgongan inklusiv tjóðveldisflokkinn stókt í egnum feitti.

HÓAST tað ikki er uppgávan hjá javnaðarflokkinum at hjálpa samgonguni úr tí rasshafi hon hevur komið sær úti, so leggur javnaðarflokkurin kortini uppskot fram um loysn av málinum, tí flokkurin metir hetta sum eitt princippmál og ein samvitskuspurning.

MEINTI tjóðveldisflokkurin nakað við krokodillutárin í áður siteraða, so varð boykott niðurfelt sum eitt krav í samráðingarupplegginum, og so var tjóðveldisflokkurin ikki farin í samgongu við heitasta verja av hesi andstýggiligu skipan. So einfalt er tað.

»SIG mær hvønn tú ert í hóslag við, og eg skal siga hvør tú ert«.

ÚT frá hesum orðafelli skal tjóðveldisflokkurin metast.

Nýggi Studentaskúlin í Eysturoy

I nøkur ár hevur verið tjakast um Studentaskúlan í Eysturoy. Útvarp Føroya endurgevur 27.1.89 nývalda landsstýrsmannin í skulamálum, Signar Hansen, fyrri at hava mælt til bygging av nýggja studentaskúlan á Kambsdali, har nýggjur handilsskúli er í gerð.

Argumentini fyrri hesi stóðutakan verða í høvudsheitum lýst soleiðis: 1) Nýtsla av felags holum; 2) Nýtsla av somu lærarum; 3) Sparing sum heilde.

Hetta ljóðar alt vakurt og gott; men lat okkum hyggja nærri at hesum argumentum:

ad.1. Felags holi: Um studentaskúli, handilsskúli og partar av Fugla-fjarðar Skúla verða fluttir út á Kambsdal, verður eyðsæð trongligt og smábytt bæði í itróttarhøll og kantinu.

ad.2. Somu lærarar: Við galdandi skipan kunnu studentaskúlalærarar ikki fáa fast starv við handilsskúla. Somuleiðis kunnu handilsskúlalærarar heldur ikki fáa fast starv við studentaskúla. Talan er heilt einfalt um hvør sitt slag av utbúgving og hvør

sitt slag av lærarum. Rætt er, at í einstøkum fakum kunnu timalærarar nýtast hvør hjá øðrum. Tað er tó ikki væntandi, at timalærarar stóðast longi á skúlanum. Heldur ikki er haldgóð grund fyrri at draga umleið 50 lærarafólk og umleið 400 næmingar saman, bert fyrri nakrar faar timalærara skuld.

ad.3. Sparing: Her velst um, hvat spart verður í mun til hvat. Tak til domis flutningin av fólk: núverandi flutningsskipan við lutvist Bygdaleiðum og skulabussum má umskipast og útbyggjast í stóran mun, tí Kambsdalur liggur uttan fyrri meginrutuna til Klaksvíkar. Hetta er klárt eitt stórliga dyrkandi lið — samstundis sum samferðsluokið skal spara.

— Bygging av Studentaskúla er eitt stórt, álvarsligt mál, har skattapeningur borgarans skal nýtast til stór-ilogu nogv ár fram í tíðina. Tað snýr seg eisini um livandi menniskju, ið skulu virka í tilikun bygningum. Tí er átrodandi neyðugt, at slik bygging fer fram for-svarliga. Eyðvitað mega

bygningarnir gerast haldgóðir og tryggir fyrri tey fólk, ið har skulu arbeiða — og ikki minst koma trygt til og frá.

— Sorgarleikirnir á Kambsdali herfyri borga tilverri ikki fyrri tryggileika, tá ábæri skal takast við. Gøtudalur vinnur neyvnan á Kambsdali í so máta; men aðrir møguleikar eru í ella nærhendis Gøtu Kommunu. Til domis við Skálafjörðin — har forrestin eisini fæst minsta tíðarnýtsla fyrri hvørt fólk til ferðing (sjá í tíðarætlana fyrri Bygdaleiðir).

Eg vil heita á háttvirda Føroya Løgting um at umhugsja studentaskulamálið í Eysturoy gjølla og har eftir taka eina stóðu, ið tænar Føroyum best. — Men hvar so skulin kemur at liggja, vilja næmingar og lærarar skulans framvegis gera sitt til, at Eysturoyar Studentaskúla og HF-Skeið kemur at verða ein góður skúli.

Við hávirðing

Danjal Petur Højgaard,
studentaskúlalærari

Haldaratalið av Dagblaðnum í minking

Fyri stuttum lá Dagblaðið »prýði« í nøgvum føroyskum heimum og tænti sum andaligi varðin hjá mongum føroyingi. Men ta síðstu tíðina havi eg varnast, at tað gerst longri og longri millum Dagblaðsheimini. Eg spurdi eina skyldkonu, sum var givin at halda Dagblaðið, hvi. Hon svarði soleiðis: »Eina tíð helt eg tað vera stimbrandi at lesa tær greiðu linjurnar í Dagblaðnum, men nú dugi

eg at siggja, at vit lesarar hava fingið bordreitt svart/hvítar hugsanir, sum bert hava tænt einum endamáli; at styrkja ta sjuklugu fanatismuna hjá Óla Breckmann.

Hatta menniskja hevur purastaðni oyðilagt okkara umdømi uttanlands og hevur spælt hasard við nakrar neyðars reiðarar, sent teir til Namibia, har teir onki fiska.

Rættast hevði verið, um

Fólkaflokkurin fekk sær ein nýggjan blaðstjóra. Tann núverandi hevur fullkomiliga oyðilagt blaðið við síni ósemiligu og ósonnu skriving. Hann skuldi heldur flutt til Suðurafríka, har honum jú dæmar so væl«.

Skyldkona mín er ikki tann einasta, sum er av hesi hugsan. Nær skilur Fólkaflokkurin stóðuna?

Eygileiðari

Fordómur og illgiting

Tað er summum ein kærkomin loysn í kjaki at finna øðrum áskoðanir og grundir, sum teir ongantið hava havt, og so at leypa á.

Tiverri lá mær ikki fyrri at hoyra orðaskiftið á fundi Møðurmálsráðarafelagsins í Norðurlandahúsinum, men Sosialurin er so beinasamur at prenta ið hvussu er høvuðsrøð-

una.

Eg skal ikki her koma inn á allar teir einoygdur fordómarnar, ið eisini har verður bordreitt við, bert draga ein fram, har ið undirritaði sjálvur eri beinleiðis partur í mál-inum.

Har verður tikið fram sum dømi »føroysk lesibókaroð til fólkaskúlan, ið varð liðug fyrri fáum árum

siðani. Flest allir tekstir í hesi røð eru frá fyrra helmingi av hesi öld og seinna helmingi av farnu öld, og tað er sjálvandi, tí eftir fyrrnevndu hugsan er ongin mentan til í okkara tíð«.

Hesa lesibókaroð varð farið undir í 1963, t.e. tá ið bert 13 ár vóru liðin eftir

